

Finansiell og ikke-finansiell rapportering

– trender og utvikling

FESTSKRIFT TIL
HANS ROBERT SCHWENCKE

Redigert av Tonny Stenheim og Kari Birkeland

Finansiell og ikke-finansiell rapportering
– trender og utvikling

Finansiell og
ikke-finansiell rapportering
– trender og utvikling

Festskrift til Hans Robert Schwencke

Redigert av Tonny Stenheim og Kari Birkeland

© Gyldendal Norsk Forlag AS 2020

1. utgave, 1. opplag 2020

ISBN 978-82-05-54632-5

Omslagsdesign: Munch design

Layout: Bøk AS

Sats: HAVE A BOOK

Brødtekst: Minion Pro 10/14 pkt

Papir: Amber graphic 90 g

Trykk: TOTEM.COM.PL

Foto: Torbjørn Brovold

Følgende artikler er fagfellevurdert:

Birkeland: Autorisert regnskapsfører – rolle og ansvar

Bråthen og Kristensen: Ulvesund-dommen (HR-2017-2375-A) og norsk regnskapsrett

Ditlev-Simonsen: Integrering og rapportering om bærekraftsmålene i sparebankstiftelser og mottakere av støtte

Espeli: Regnskaps- og revisjonsspørsmåls rolle i dragkampen om aksjeloven av 1910

Fagerström: Accounting as a tool for sustainable business

Furuset: Skattemessige incentivordninger for FoU

Gjems-Onstad: Lovfestet omgåelsesregel for merverdiavgift

Langli: Empiriske egenskaper ved finansielle nøkkeltall

Svanström, Stenheim og Kulset: KAM disclosure in the Auditor's Report. A Literature Review

Alle henvendelser om boken kan rettes til

Gyldendal Akademisk

Postboks 6730 St. Olavs plass

0130 Oslo

www.gyldendal.no/akademisk

akademisk@gyldendal.no

Det må ikke kopieres fra denne boken i strid med åndsverkloven eller avtaler om kopiering inngått med KOPINOR, interesseorgan for rettighetshavere til åndsverk. Kopiering i strid med lov eller avtale kan medføre erstatningsansvar og inndragning og kan straffes med bøter eller fengsel.

Alle Gyldendals bøker er produsert i miljøsertifiserte trykkerier.

Se www.gyldendal.no/miljo

Tabula gratulatoria

Svein Abrahamsen, Høgskulen på Vestlandet
Per Oskar Andersen, Gyldendal Akademisk
Erik Avlesen-Østli, KPMG
Kjell Magne Baksaas, Universitetet i Sørøst-Norge
Anne Merethe Bellamy, Finanstilsynet
Terje Berg
Kari Birkeland, Handelshøyskolen BI
Liv Blom-Stokstad, Gyldendal Akademisk
Harald Brandsås, Revisorforeningen
Tore Bråthen, Handelshøyskolen BI
Caroline D. Ditlev-Simonsen, Handelshøyskolen BI
Lisbeth Sefaniassen Eide, Gyldendal Akademisk
Elisabet Ekberg, KPMG Bergen
Bjørn Eriksen
Harald Espeli, Handelshøyskolen BI
Stein Evju
Fagavdeling regnskap i EY, Ernst & Young AS
Arne Fagerström, Gävle Universitet
Finanstilsynet
Eivind Furuseth, Handelshøyskolen BI
Johan Giertsen
Ole Gjems-Onstad, Handelshøyskolen BI
Knut Hagelien, KPMG
Dag Olav Haugen, PwC
Øyvind Handeland, Advokatforetaket Øyvind Handeland
Terje Heskestad
Vibeke Høegh-Omdal, Gyldendal Akademisk
Institutt for rettsvitenskap og styring, Handelshøyskolen BI

Finn Berg Jacobsen, FBJ-Consulting AS
Lill Adriana Bernal Johnsen, Gyldendal Rettsdata
Aris Kaloudis, NTNU
Knut André Karlstad, Gyldendal Akademisk
Roy Kristensen, Handelshøyskolen BI
Trond Kristoffersen, NTNU Handelshøyskolen
Ellen Krystad, Gyldendal Akademisk
Ellen Kulset, Universitetet i Sørøst-Norge og Norges Handelshøyskole
Erlend Kvaal, Handelshøyskolen BI
Jan Terje Kaaby
John Christian Langli, Handelshøyskolen BI
Paul Midling Larsen, KPMG
Svein H. Leidland
Gert-Fredrik Malt
Anders Mikelsen, Handelshøyskolen BI
Signe Moen, PwC
Terje Nilsen, Finanstilsynet
Den norske Revisorforening, DnR Kompetanse AS
Siri Næss
Anders Berg Olsen, NTNU Handelshøyskolen
Flemming Ruud, Handelshøyskolen BI
Kjell Ove Røsok, NHH
Eva Schwencke, OsloMet
Johan Fredrik Schwencke
Kristian Skeie, Gyldendal Rettsdata
Robert Chr. H. Skogly, Gyldendal Rettsdata
Tonny Stenheim, Universitetet i Sørøst-Norge
Per Espen Stoknes, Handelshøyskolen BI
Bjørn Einar Strandberg, PwC
Studiegruppen Batch
Tobias Svanström, Handelshøyskolen i Umeå og Handelshøyskolen BI
Asta Tjølsen, fhv. ekspedisjonssjef Handelsdepartementet/Næringsdepartementet
Trond Tømta, PricewaterhouseCoopers AS
Universitetsforlaget
Inger Julie Aasland, Handelshøyskolen BI

Innhold

Internasjonalisering av regnskapsreglene fra 2014, med hovedvekt på IFRS for SMEs Kjell Magne Baksaas, dosent, Institutt for økonomi, historie og samfunnsvitenskap, Universitetet i Sørøst-Norge, Dag Olav Haugen, partner, PwC og Erik Avlesen-Østli, senior manager, KPMG	15
Autorisert regnskapsfører – rolle og ansvar Kari Birkeland, førsteamanuensis, Institutt for rettsvitenskap og styring, Handelshøyskolen BI	43
Bærekraft og rapportering Harald Brandsås, seniorrådgiver, Revisorforeningen	65
Ulvesund-dommen (HR-2017-2375-A) og norsk regnskapsrett Tore Bråthen, professor dr. juris, og Roy Kristensen, høyskolelektor, Institutt for rettsvitenskap og styring, Handelshøyskolen BI	89
Integrering og rapportering om bærekraftsmålene i sparebankstiftelser og mottakere av støtte Caroline Ditlev-Simonsen, professor, Institutt for rettsvitenskap og styring, Handelshøyskolen BI	109
Regnskaps- og revisjonsspørsmåls rolle i dragkampen om aksjeloven av 1910 Harald Espeli, forsker I, Institutt for rettsvitenskap og styring, Handelshøyskolen BI	159
Accounting as a tool for sustainable business Arne Fagerström, D.Sc. Professor, University of Gävle, Sweden	189
Skattemessige incentivordninger for FoU Eivind Furuseth, førsteamanuensis, Institutt for rettsvitenskap og styring, Handelshøyskolen BI	219

Lovfestet omgåelsesregel for merverdiavgift Ole Gjems-Onstad, professor i skatterett, Institutt for rettsvitenskap og styring, Handelshøyskolen BI	243
Revisjonskomiteer – finansregnskapets gisler eller garantister? Finn Berg Jacobsen	261
Jakten på den optimale regnskapsføringen av goodwill Erlend Kvaal, professor, Institutt for regnskap, revisjon og foretaksøkonomi, Handelshøyskolen BI	269
Empiriske egenskaper ved finansielle nøkkeltall John Christian Langli, professor, Institutt for regnskap, revisjon og foretaksøkonomi, Handelshøyskolen BI	295
Trelinjeforsvarsmodellen <i>Oppdatering av en praktisk virksomhetsstyringsmodell for å organisere «god governance»</i> Flemming Ruud, professor, statsautorisert revisor, Handelshøyskolen BI, University of St. Gallen, Sveits	321
«True and fair view» – en rettesnor for kvalitetsmessig god regnskapsproduksjon Tonny Stenheim, professor, Institutt for økonomi, markedsføring og jus, Universitetet i Sørøst-Norge	343
KAM Disclosure in the Auditor's Report – A Literature Review Tobias Svanström, Professor, BI Norwegian Business School, Umeå University, Tonny Stenheim, Professor, University of South-Eastern Norway, and Ellen M. Kulset, Associate Professor, University of South- Eastern Norway	357
Betraktninger fra arbeidet med regnskapsloven rundt 1980 Asta Tjølsen, forhenværende ekspedisjonssjef, Handelsdepartementet (1980–1988) og Næringsdepartementet (1988–2003)	401